

ДЪРЖАВНА АГЕНЦИЯ „ЕЛЕКТРОННО УПРАВЛЕНИЕ“ (ДАЕУ)

ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА НА ДАЕУ

за периода 1 януари 2020 г. - 31 декември 2020 г.

СЪДЪРЖАНИЕ

1. АКТУАЛИЗАЦИЯ И ИЗПЪЛНЕНИЕ НА СТРАТЕГИЧЕСКАТА И НОРМАТИВНАТА РАМКА НА ЕЛЕКТРОННОТО УПРАВЛЕНИЕ. ОСИГУРЯВАНЕ НА ЕФЕКТИВНА ОРГАНИЗАЦИОННА СРЕДА ЗА РАЗВИТИЕТО НА ЕЛЕКТРОННОТО УПРАВЛЕНИЕ.....	4
2. КАЧЕСТВЕНИ ЕЛЕКТРОННИ УСЛУГИ ЗА ГРАЖДАНИТЕ И БИЗНЕСА.....	7
3. СПОДЕЛЕНИ РЕСУРСИ НА ЕЛЕКТРОННОТО УПРАВЛЕНИЕ.....	12
4. ОТВОРЕНИ И ПРОСТРАНСТВЕНИ ДАННИ.....	13
5. КОНТРОЛ ВЪРХУ ДЕЙНОСТИТЕ И РАЗХОДИТЕ ЗА Е-УПРАВЛЕНИЕ И ИКТ.....	16
6. АДМИНИСТРАТИВНО-НАКАЗАТЕЛНА ДЕЙНОСТ.....	17
7. СЪТРУДНИЧЕСТВО И ПОДКРЕПА.....	17
8. УКРЕПВАНЕ НА МРЕЖОВАТА И ИНФОРМАЦИОННАТА СИГУРНОСТ.....	18
9. ОТЧЕТ И ГОДИШЕН ПЛАН ЗА РАЗВИТИЕТО И ОБНОВЯВАНЕТО НА ИНФОРМАЦИОННИТЕ РЕСУРСИ В АДМИНИСТРАЦИЯТА.....	20
10. МЕЖДУНАРОДНА ДЕЙНОСТ.....	20
11. АДМИНИСТРАТИВНИ ДЕЙНОСТИ.....	22

Настоящият доклад за дейността на Държавна агенция „Електронно управление“ представлява доклад за изпълнението на целите на Агенцията на основата на стратегическите и програмните документи в областта на електронното управление и в съответствие със законите и подзаконовите нормативни актове.

Наложените мерки и ограничения във връзка с пандемията от COVID-19 поставиха на дневен ред значението на цифровите технологии. Администрациите бяха изправени пред предизвикателството да преустроят бързо своята работа и да продължат да предоставят услуги на гражданите и бизнеса при съхраняване на здравето на потребителите. Много технологични промени, за чиято нужда се говори от десетилетия, се наложи да станат факт за броени дни. Проліча необходимостта от гарантирането на гладкото функциониране на ключови системи и инфраструктура, които да издържат на критично натоварване и да осигурят възможност за справяне със заплахите пред обществото, икономиката и държавното управление.

С преминаването към работа приоритетно в цифрова среда се откриха някои слабости в работата с информационните ресурси на държавната администрация, както и в тяхното състояние. Един от приоритетите при работа в цифрова среда, осигуряващ непрекъснатост на процесите, е управлението на сигурността на информационната и комуникационна инфраструктура и информационните ресурси в публичния сектор. Наложителни са решителни стъпки в посока: изграждане и надграждане на сигурна цифрова инфраструктура; ускоряване на развитието на цифровото управление и изграждане на необходимите цифрови умения в администрацията.

Със своята дейност ДАЕУ създава реални предпоставки за:

- цифрова трансформация на публичните институции;
- повишаване качеството на електронните услуги;
- преминаване към електронни процеси на управление в държавния и общественния сектор;
- достъп и обмен по електронен път на информацията, с която разполагат администрациите, лицата, осъществяващи публични функции, и организациите, предоставящи обществени услуги.

В продължение на постигнатите резултати, през 2020 г. и в условията на създадалата се епидемиологична обстановка, свързана с COVID-19, Държавна агенция „Електронно управление“ продължи да развива политиката за електронно управление, като фокусът беше насочен върху:

- развитие на нормативната и стратегическа рамка за е-управление;
- качествени електронни услуги за гражданите и бизнеса;
- сигурна и надеждна електронна идентификация при заявяване на електронни административни услуги;
- изграждане на цифрова администрация;
- развитие на хоризонталните системи на електронното управление;
- развитие на споделените ресурси на електронното управление;
- мрежова и информационна сигурност.

Дейността на Агенцията обхваща и изграждането на ключови предпоставки за осигуряване на трансгранична мобилност с оперативно съвместими цифрови публични услуги.

През отчетния период продължават усилията на Агенцията по развитие на нормативната, стратегическа и методическа рамка за е-управление и мрежова и

информационна сигурност, както и за развитие на хоризонталните и централизираните системи на електронното управление и прилагане на Единния модел за заявяване, заплащане и предоставяне на ЕАУ. Продължава процесът на усъвършенстване на управлението на всички ресурси в центровете за данни, както и на координирането и контролирането на техническите и технологичните процеси по поддържане и експлоатация на съобщителните обекти със специално предназначение (СОСП), инженерно-техническите системи на възлите на Единната електронна съобщителна мрежа (ЕЕСМ) и складовите бази, разположени на територията на страната.

1. АКТУАЛИЗАЦИЯ И ИЗПЪЛНЕНИЕ НА СТРАТЕГИЧЕСКАТА И НОРМАТИВНАТА РАМКА НА ЕЛЕКТРОННОТО УПРАВЛЕНИЕ. ОСИГУРЯВАНЕ НА ЕФЕКТИВНА ОРГАНИЗАЦИОННА СРЕДА ЗА РАЗВИТИЕТО НА ЕЛЕКТРОННОТО УПРАВЛЕНИЕ

През 2020 г. продължи работата по актуализация на нормативната уредба в областта на електронното управление. Изготвен беше проект на нова Наредба за общите изисквания към информационните системи, регистрите и електронните административни услуги, който отразява промените в Закона за изменение и допълнение на Закона за електронното управление, приет през 2019 г. В проекта на наредба се разглежда още внедряването и интеграцията с хоризонталните системи на електронното управление, които се поддържат и развиват от ДАЕУ, както и въвеждането на „Единния модел за заявяване, заплащане и предоставяне на електронни административни услуги“.

Съвместно с Държавна агенция „Архиви“ (ДАА) беше разработен проект на Наредба за условията и реда за опазването, съхранението, достъпа и използването на ценни електронни документи в държавните архиви. Наредбата доразвива разпоредбите на Закона за Националния архивен фонд относно условията и реда за съхранение и използване на ценните електронни документи. Определени са изключенията от приложното ѝ поле – електронни документи, съдържащи класифицирана информация по смисъла на Закона за защита на класифицираната информация и дигитални копия на документи на хартиен носител. Предвижда се информационната система за е-Архивиране в ДАА да се внедри до 01.01.2024 г. (Наредба за условията и реда за опазването, съхранението, достъпа и използването на ценни електронни документи в държавните архиви е приета с Постановление № 106/ 25.03.2021 г. на Министерския съвет).

С Постановление № 150/ 3.07.2020 г. беше изменена и допълнена Наредбата за стандартните условия за повторно използване на информация от обществен сектор и за нейното публикуване в отворен формат, приета с ПМС № 147 от 2016 г., с цел привеждане в съответствие на текстовете от Наредбата със Закона за достъп до обществена информация и изменения, свързани с използваната терминология.

Във връзка с въвеждане на изискванията на Директива (ЕС) 1024/2019 на Европейския парламент и на Съвета от 20 юни 2019 година относно отворените данни и повторното използване на информацията от обществен сектор, стартира работата по изготвянето на изменение и допълнение на Закона за достъп до обществена информация.

През изминалата година продължи дейността на междуведомствената работна група, създадена със заповед на министър-председателя, за изготвяне на проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за електронната идентификация (ЗЕИ) с цел създаване на правна уредба по отношение на средствата за електронна идентификация,

издавани от частно - правни субекти. Изготвен е първоначален вариант на ЗИД на ЗЕИ, който се обсъжда в работната група.

През 2020 г., на основание чл. 7в, т. 5 от Закона за електронното управление, беше разработена Единна политика за информационните ресурси (ЕПИР). Приемането на ЕПИР се предпоставя от необходимостта от ускоряване на цифровата трансформация и подобряване на свързаността на информационните ресурси за осъществяване на изцяло цифрово взаимодействие на гражданите и бизнеса с публичните администрации и прилагането на ориентиран към потребителите подход. Акцентът на единната политика за информационните ресурси е върху свеждането до минимум на административната тежест за предприятията и гражданите, чрез повишаване ефективността на публичната администрация и развитие на електронното управление в ключовите сектори, широкоплатна свързаност на администрациите, предоставяне на електронни административни услуги, повишаване на професионалните цифрови умения на администрацията, развитие и предоставяне на централизирани ресурси за споделено ползване, подобряване на киберустойчивостта на информационните ресурси и мрежовата и информационна сигурност. (Единната политика за информационните ресурси на електронното управление е приета с Решение № 296/2.04.2021 г. на Министерския съвет.)

Във връзка с мониторинга на изпълнението на Актуализирана Стратегия за развитие на електронното управление в Република България за периода 2019-2023 г. и на Пътната карта към нея беше изготвен и одобрен от Министерския съвет Доклад за напредъка по изпълнение на Актуализираната стратегия за развитие на електронното управление в Република България 2019-2023 г. и на мерките от Пътната карта за нейното изпълнение за периода 18.09.2019-31.05.2020 г.

Разработени са Правила за извършване на проверки на стратегии за развитие на електронното управление по области на политики и на планове за реализацията им и приложения към тях за изискванията към съдържанието на стратегиите и контролен лист за проверката, във връзка с изпълнение на задълженията на агенцията по чл. 7, ал. 6 от ЗЕУ. Правилата са утвърдени със Заповед № ДАЕУ-6252/16.04.2020 г. на председателя на ДАЕУ и са публикувани на адрес <https://e-gov.bg/wps/portal/agency/strategies-policies/e-management/policy-strategy>.

Изготвена и утвърдена от председателя на ДАЕУ (Заповед № ДАЕУ-1125/24.1.2020 г.) е Методика и правила за извършване на оценка за съответствие с мерките за мрежова и информационна сигурност, определени с Наредбата за минималните изисквания за мрежова и информационна сигурност по чл. 12, т. 7 от Закона за киберсигурност, публикувана на адрес <https://e-gov.bg/wps/portal/agency/strategies-policies/network-security/mis-rules/mis-rules?contentIDR=8bad6f2b-d80d-4169-8070-5d36f90984eb&useDefaultText=1&useDefaultDesc=0>.

За изпълнение на функциите по наблюдение и прилагане на Директива (ЕС) 2016/2102 относно достъпността на уебсайтовете и мобилните приложения на организациите от обществения сектор и в съответствие с установената с Решение за изпълнение (ЕС) 2018/1524 на ЕК методика бе изготвена Методология за наблюдение и проверки на достъпността на съдържанието на интернет страниците и мобилните приложения и приложения към нея. Методологията е утвърдена от председателя на ДАЕУ и е публикувана на сайта на ДАЕУ на адрес: <https://e-gov.bg/wps/portal/agency/home/%D0%B0ccessibility-websites/web-access-documentation>. В съответствие с Методологията стартираха проверки за достъпността на уебсайтовете на лицата по чл. 1, ал. 1 и 2 от ЗЕУ.

С Решение № 705/ 28.11.2019 г. на Министерския съвет председателят на ДАЕУ е определен за национален координатор на Република България по смисъла на Регламент (ЕС) 2018/1724 на Европейския парламент и на Съвета от 2 октомври 2018 година за създаване на единна цифрова платформа за предоставяне на достъп до информация, процедури и услуги за оказване на помощ и решаване на проблеми. Единната цифрова платформа на ЕС ще осигури единна входна точка за достъп до онлайн информация, административни процедури и услуги за оказване на съдействие и решаване на проблеми на гражданите и предприятията, както за свободно движение в рамките на ЕС, така и за правата и задълженията на потребителите в областта на вътрешния пазар.

Предвид изискванията, произтичащи от Регламента, през отчетния период са изпълнени следните дейности:

- изготвен е план за реализиране на изискванията, произтичащи от законодателния акт;
- съпоставени са Приложенията на Регламента – сравнение между областите на информация относно правата, задълженията и правилата, произтичащи от правото на съюза и националното право (Приложение 1 на Регламента) и процедурите по различни житейски събития (Приложение 2 на Регламента);
- идентифицирани са компетентните органи, които следва да предоставят информация относно правата, задълженията и правилата, произтичащи от правото на съюза и националното право, както и органите, които ще участват в предоставянето на услуги;
- сформирана е междуведомствена работна група с експерти, представители на над 50 административни структури на централно ниво, за реализирането на изискванията на Регламента;
- получената информация по областите на Приложение 1 е структурирана, подредена и изпратена за превод съгласно изискването на чл. 12 от Регламента. През отчетния период бяха предадени 543 страници по всички теми от областите по Приложение 1;
- взето е решение за интегриране на информацията, налична на портала „Вашата Европа“ на Единния портал за достъп до електронни административни услуги – www.egov.bg, в качеството му на Единна национална точка. На Единния портал за достъп до електронни административни услуги, който е в процес на надграждане, са създадени области и раздели съгласно Приложения I, II и III на Регламент (ЕС) 2018/1724 и е публикувана цялата информация на български език по Приложение I. В процес на публикуване е информацията и на английски език.

С Решение № 132/ 08.03.2019 г. на Министерския съвет председателят на ДАЕУ е определен за Национален координатор и по Информационната система на вътрешния пазар (IMI). IMI представлява сигурен, многоезичен онлайн инструмент, който улеснява обмена на информация между публичните органи, занимаващи се с практическото прилагане на законодателството на ЕС. Системата се превърна в логичен избор за осъществяване на административно сътрудничество при инициативи, свързани с вътрешния пазар. Към момента IMI подпомага административните процедури в 17 области на политики, като в нея са регистрирани над 12 000 публични органа.

На 17 януари 2020 г. стартираха работни модули за обмен на информация и административно сътрудничество между компетентните органи на страните членки относно правата на потребителите, във връзка с Регламент (ЕС) 2017/2394. За целите на тези модули към Информационната система на вътрешния пазар (IMI) са присъединени общо 11 администрации. Създадени са и са дадени права на 35 потребителя.

През октомври 2020 г. Висшият съдебен съвет бе присъединен към нов модул в ІМІ, свързан с административното сътрудничество между органите в Европейската съдебна мрежа за граждански и търговски дела (EJN civil).

През декември 2020 г. Комитетът по ІМІ прие Решение за изпълнение на пилотен проект за прилагане на разпоредбите за административно сътрудничество, свързани с откази за издаване на разрешения за огнестрелни оръжия, посочени в Директива 91/477/ЕИО на Съвета посредством Информационната система за вътрешния пазар. През отчетния период бяха препратени по компетентност, постъпили заявки за информация към компетентните органи; осъществена е кореспонденция с тях и ЕК, оказвано е съдействие на гражданите и администрациите, според компетенциите на националния координатор, проведеха се онлайн срещи на ІМІ мрежата, на които бе обсъдено бъдещото развитие на системата.

С Решение № 330 от 14 март 2020 г. на Министерския съвет ДАЕУ е определена за национален компетентен орган по мрежова и информационна сигурност за сектор „Инфраструктури на финансовия пазар“.

2. КАЧЕСТВЕНИ ЕЛЕКТРОННИ УСЛУГИ ЗА ГРАЖДАНИТЕ И БИЗНЕСА

Фокусът в областта на електронното управление през 2020 г. отново е насочен към намаляването на административната тежест за гражданите и за бизнеса чрез създаване на технологична възможност за централизирано заявяване, заплащане и предоставяне на електронни административни услуги (ЕАУ). Сериозен напредък в тази насока е отбелязан с разработването на Единен модел за заявяване, плащане и предоставяне на ЕАУ.

Към 31.12.2020 г. броят на присъединените административни структури към Единния модел за заявяване, заплащане и предоставяне на ЕАУ е 187, от които 137 са общински администрации, 27 областна администрация, 16 са централни администрации и 7 са специализирани териториални администрации. Само през 2020 г. са присъединени 128 административни структури.

През 2020 г. ДАЕУ реализира 96 нови електронни административни услуги за централизирано заявяване, от които 20 са за общинска администрация, 27 са услугите разработени за специализирана администрация и 49 за централна администрация. Публикувана е информация за 31 нови електронни административни услуги, предоставяни децентрализирано от Националния център за информация и документация (НАЦИД). Бяха деактивирани над 150 услуги за децентрализирано заявяване на община Столична община, Добрич, Троян, Варна, Баните, Ловеч, Пещера, поради присъединяването им към Единния модел, както и заличени в Административния регистър услуги на Министерство на културата.

В процес на реализация са 23 нови електронни административни услуги на 5 администрации.

Всички предприети действия през 2020 г. са насочени към ускоряване и подпомагане на процеса по разработване и масово предоставяне на електронни услуги с висок обществен ефект, както и към прилагане на правила за достъп и обмен на данни и премахване на удостоверителни административни услуги. Продължават и усилията за разширяването на възможностите за служебен обмен на данни между административните органи чрез средата за обмен на данни между регистрите RegiX.

Постигнатите конкретни резултати, насочени към гражданите и бизнеса, са свързани с:

- намаляване на административната тежест чрез създаване на технологична възможност за централизирано заявяване, заплащане и предоставяне на електронни административни услуги, независимо от необходимия времеви, финансов или географски ресурс;

- предоставяне на възможност за достъп чрез eIDAS взела до електронни административни услуги в България на гражданите, които разполагат със средства за електронна идентификация, издадени в други държави – членки на ЕС, когато тези средства са част от схема за електронна идентификация, за която е извършено уведомяване на Европейската комисия (ЕК) и която е публикувана в Официалния вестник на ЕС.

През отчетния период продължава работата на ДАЕУ по проекта за „Изграждане и внедряване на пилотна система за дистанционно електронно гласуване“, финансиран по Оперативна програма „Добро управление“. Изготвен е проект на техническа спецификация, който е изпратен за съгласуване на ЦИК като партньор на ДАЕУ по проекта.

През 2020 г. Агенцията положи сериозни усилия за развитието и интеграцията на хоризонталните системи на електронното управление, свързани със създаването и реализацията на Единния модел за заявяване, плащане, и предоставяне на ЕАУ. Нарасналото им потребление насърчи развитието на електронни административни услуги за гражданите и бизнеса, както и обмена на данни между администрациите.

Хоризонталните системи на електронното управление, които Агенцията поддържа и развива през отчетния период са:

- *Единен портал за достъп до електронни административни услуги (ЕПДЕАУ)*

За отчетния период са разработени и публикувани на ЕПДЕАУ и сайта на Единния модел 439 електронни административни услуги, от които 163 са за общинска администрация, 21 са за областна администрация, 32 - за специализирана администрация, 220 - за централна администрация и 3 са разработените услуги, предоставяни от всички администрации. За заявяването им са разработени над 550 електронни форми на услугите и съпътстващите документи.

Введена е информация за такси и сроковете на 108 общински администрации.

- *Федерирани портали в инфраструктурата на ЕПДЕАУ*

Чрез порталната платформа на ЕПДЕАУ, която представлява облачно решение за изграждане на сайтове по предварително подготвен шаблон в рамките на единна инфраструктура, се реализира безплатна услуга за изграждане на федерирани портали на областни и общински администрации. Шаблоните позволяват относителна персонализация на облика на сайта, но запазват структурата с цел улеснение на крайния потребител и създаване на единна визуална онлайн идентичност на държавните институции. През 2020 г. започна разработването на 5 федерирани портала, като към 31.12.2020 г. са пуснати в експлоатация 2 от тях - на община Доспат и на община Челопеч.

Подготвени и утвърдени със Заповед № ДАЕУ-14743/14.07.2020 г. на председателя на Държавна агенция „Електронно управление“ са „Общи условия за изграждане и поддръжка на федериран портал в инфраструктурата на Единния портал за

достъп до електронни административни услуги“ и прилежащото заявление. Общите условия са публикувани на адрес: <https://e-gov.bg/wps/wcm/connect/e-gov.bg-18083/5f7442b3-0130-40b7-834c-e21b01f8cce6/%D0%9E%D0%B1%D1%89%D0%B8%D1%83%D1%81%D0%BB%D0%BE%D0%B2%D0%B8%D1%8F-%D1%84%D0%B5%D0%B4%D0%B5%D1%80%D0%B8%D1%80%D0%B0%D0%BD%D0%BF%D0%BE%D1%80%D1%82%D0%B0%D0%BB.pdf?MOD=AJPERES&CVID=neBcjzI&useDefaultText=0&useDefaultDesc=0>.

Разработени са универсални шаблонни портали за общински и областни администрации и прилежащата към тях технико-експлоатационна документация, както и инструкции за управление на съдържанието посредством изградените авторски шаблони и цялостни инструкции за създаване на нов общински и областен сайт. Разработен е външен портал за нуждите на НАП, федериран в ЕПДЕАУ.

- *Система за електронна автентикация (еАвтентикация)*

През 2020 г. ДАЕУ разработи Общи условия за системна интеграция на информационни системи на доставчици на електронни административни услуги и доставчици на електронна идентичност с хоризонталната система за електронна автентикация, които определят правата и задълженията на участниците в процеса по автентикация и реда за заявяване и предоставяне на достъп до системата за е-автентикация. Общите условия са публикувани на сайта на агенцията на адрес: <https://e-gov.bg/wps/portal/agency/about-us/administration-service/info-administrations/info-integration/e-auth?contentIDR=93cd0a7a-2f73-42a3-b697-5acb1e620516&useDefaultText=0&useDefaultDesc=0>.

През отчетния период успешно приключи проектът за надграждане с версия 2.0 на системата за електронна автентикация (еАвт), с което се постига:

- унифициране на интерфейса за интеграция на системата еАвт със средствата за електронна идентификация и съответстващите им доставчици на идентификация;
- разработени синхронен и асинхронен интерфейси за връзка с доставчици за идентичност;
- унифициране на интерфейса за интеграция еАвт с останалите хоризонтални и централизирани системи, предоставяни от ДАЕУ и информационните системи (ИС) на лицата, попадащи в обхвата на чл.1 ал.1 и ал.2 и чл.2 от ЗЕУ; опростява се начинът за интегриране на доставчиците на услуги към еАвт;
- предоставяне на стандарт (задължителен за лицата по чл. 1 от ЗЕУ) по отношение на структурата, съдържанието и протокола, по който се генерира и обменя необходимата информация между ИС при електронна идентификация на потребителите по електронен път. Чрез стандарта и интеграцията с еАвт следва да се постигне високо ниво на оперативна съвместимост и предоставяне на Single Sign-On функция;
- въвеждане на различни нива на осигуреност, които различните доставчици и услуги изискват и на база, на които се преценява необходимото ниво за различните средства за автентикация;
- въвеждане на профил на гражданина, който след верификация може да се ползва за електронна идентификация;
- на база на профила на гражданина се въвежда система за двуфакторна автентикация, която реализира двуфакторна автентикация на база на избрания метод в профила. Това позволява потребители, автентикирани със средства с ниско ниво на осигуреност (като тези на НАП и НОИ), ако имат валидиран профил да имат възможност

за вдигане на нивото на осигуреност и да могат да заявяват услуги по промяна на обстоятелства.

За отчетния период успешните автентикации чрез КЕП са 616 624 бр., а с облачен КЕП – 153 199 бр. За сравнение, автентикациите чрез КЕП за 2019 г. са 129 870, а с облачен – 7 337. Само за декември 2020 г. през надградената система за е-автентикация 2.0 са регистрирани 51 677 бр. успешни автентикации. През 2020 г. броят на администрациите, използващи Автентикация 1 и Автентикация 2, е общо - 45, от които общински - 33.

- *Система за електронно връчване (eВръчване)*

Към 31.12.2020 г. в Системата за сигурно електронно връчване (ССЕВ) регистрираните потребители са 107 013, от които 95 516 физически лица, 1 308 административни органи, 4 728 лица, предоставящи обществени и публични функции, и 5 461 фирми. Обменените съобщения чрез системата са общо 651 946, като за последните 30 дни на 2020 г. са 55 678.

За 2020 г. в ССЕВ са регистрирани 6 991 организации, от които 4 312 са юридически лица, а 2 679 - лица по чл. 1 ал. 1 и 2 от ЗЕУ. Отхвърлени са 3 840 грешно подадени заявления, като са изпратени уведомителни писма на заявителите и са дадени инструкции за начина на регистрация. За сравнение, през 2019 г. общият брой на регистрациите организации е бил 1051, от които 79 юридически лица и 972 лица по чл. 1, ал. 1 и 2 от ЗЕУ. Отхвърлените заявления са били 175.

Разработена е изцяло нова справка Забавено връчване.

- *Система за електронно плащане (eПлащане)*

Системата за електронно плащане (eПлащане) е реализирана като система за управление на единната среда за електронни разплащания и е предназначена да осъществи взаимовръзка между заявителите на ЕАУ, техните доставчици и доставчиците на платежни инструменти (банки). Към средата за електронни разплащания са включени 139 администрации, доставчици на ЕАУ, и 6 банки, доставчици на платежни услуги. Чрез системата могат да се заплатят услуги към 70 общински администрации и 5 областни администрации. За отчетния период са регистрирани 6 212 заявки за плащане.

Системата предоставя възможност на задължените лица да заплатят своите задължения чрез кредитна или дебитна карта, чрез ePay или на гише в банков клон с платежно нареждане, както и с предоставен код за достъп, а с надградените нови функционалности на системата се предоставя още един канал за плащане - т.нар. Централен виртуален ПОС терминал. По този метод на плащане могат да се заплатят едно или няколко задължения с една трансакция, като не се дължат никакви такси и комисионни. Новата функционалност е планирана да бъде пусната в началото на 2021 г.

За отчетния период към системата са присъединени 160 АИС клиенти, а извършените трансакции са 27 497. За сравнение – данните за 2019 г. са съответно: 69 АИС клиенти и 7 527 трансакции.

Разработени са Общи условия за присъединяване на доставчици на електронни административни услуги и доставчици на платежни услуги към Единната входна точка за електронни разплащания в държавната и местната администрация. Одобрените Общи условия са публикувани на адрес: <https://e-gov.bg/wps/portal/agency/about-us/administration-service/info-administrations/info-integration/epay?contentIDR=eb9012e6-8bcb-4a2b-921e-850db72bde0a&useDefaultText=0&useDefaultDesc=0>.

- Система за управление на електронни форми (еФорми)

Чрез системата за електронни форми се предоставят над 439 електронни административни услуги, разработени по Единния модел за заявяване, заплащане и предоставяне на ЕАУ. Всички форми са разработени по стандарт с цел унифициране на формуляри. Системата е предпоставка за вътрешно административни, проактивни и комплексни услуги, което минимизира изискуемата информация при заявяване на услуги. Системата за еФорми е интегрирана със системата за сигурно електронно връчване, системата за еАвтентикация и с Единния портал за достъп до електронни административни услуги.

От създаване на системата в края на 2018 г. услугите са заявявани 37 569 пъти, като за 2020 г. броят на заявените услуги е 35 020.

Във връзка с изтекъл лиценз на LiveCycle на ES4 бе направен редизайн на 451 електронни форми за преминаване към версия ES2, подпечатване с печат на ДАЕУ и публикуването им в хранилището на електронни форми на ЕПДЕАУ.

- Автоматизирано попълване на форми

Системата за автоматично попълване на електронни форми попълва данни във форми, заявени от граждани, чрез системата за електронни форми, след изричното съгласие на заявителя. Към 31.12.2020 г. автоматично могат да бъдат попълнени приблизително 435 електронни форми.

- Информационна система за обмен на справочна и удостоверителна информация (RegiX)

През отчетния период продължават усилията за разширяването на възможностите за служебен обмен на данни между административните органи чрез Информационна система за обмен на справочна и удостоверителна информация (RegiX). Тя създава техническа възможност за трансформиране на удостоверителните административни услуги във вътрешни електронни административни услуги (ВЕАУ).

През 2020 г. RegiX беше надградена и се реализира нова функционалност - всяка присъединена към нея администрация да полага електронен печат, с цел удостоверяване на извлечената информация. Реализирана бе и възможност за асинхронно извличане на данни от регистри в случаите, когато извлечаната информация не е в машиночетим формат, което позволява присъединяване и на неавтоматизирани регистри към системата. Във връзка с новите функционалности на средата са изменени „Общи условия за достъп до данни от регистри на държавната администрация към Системата за обмен на справочна и удостоверителна информация“, които са в процес на съгласуване. Изготвен и одобрен е стандарт за разработване на адаптери с цел унифициране и независимост от конкретен изпълнител. Одобреният стандарт е публикуван на електронен адрес: https://e-gov.bg/wps/wcm/connect/e-gov.bg-18083/c84b0a78-e6a2-4780-8fae-ce9a916b33f4/20200520_стандарт+за+разработване+на+адаптери.pdf?MOD=AJPERES&CVID=n8T17iL&useDefaultText=0&useDefaultDesc=0.

Започнати са преговори за разработване на адаптери от ДАЕУ с администрации, които нямат възможност сами да разработят адаптери за присъединяване на нови. Добавен е един адаптер към Регистър на жалби по ЗОП със Справка за жалби по ЗОП към Комисия за защита на конкуренцията.

Реализирана е интеграция между RegiX, системата за еАвтентикация 2.0 и системата за сигурно електронно връчване. Чрез RegiX се реализира и автоматично попълване на електронни форми, като след автентикация с КЕП, лицето, което иска автоматично попълване, извлича данни от регистри на държавната администрация по идентификатор ЕГН. Надградената система е разположена на ДХЧО и предстои да бъде въведена в експлоатация.

Към средата са свързани 62 основни регистъра, администрирани от 25 централни администрации - министерства и изпълнителни агенции, и са реализирани 179 видове справки към регистри. През 2020 г. са постъпили и обработени 382 заявления за достъп до данни. Издадени са 54 протокола с 412 заповеди.

Общият брой справки за 2020 г. по данни от логове в системата на годишна база е 43 860 796 бр.

- *Среда за електронен обмен на документи*

Системата за електронен обмен на съобщения (СЕОС) продължава да се развива. Осигурено е развитието и поддръжката на Регистър на участниците към СЕОС.

В резултат на предприетите действия, през 2020 г. 1 082 администрации са реални участници в електронния обмен на документи. За малкото на брой администрации, които нямат технически ресурс да се включат чрез своите административни информационни системи в СЕОС, е създадена алтернативна (временна) възможност за осъществяване на електронен обмен на документи чрез интеграция на Системата за сигурно електронно връчване със СЕОС. Към момента тази опция се използва от 16 администрации.

- *Портал за разработчици*

В съответствие с чл. 7в, т. 22 от ЗЕУ и съгласно чл.61 и чл. 62 на НОИИСРЕАУ, ДАЕУ поддържа информационна система за съхранение на изходен код, включваща контрол на версиите, където се съхранява изходният код на всички проекти или части от проекти, разработени за администрацията по поръчка, отговаряща на условията на чл. 58а, т. 1 от ЗЕУ. Порталът (<https://dev.egov.bg/>) е пуснат в експлоатация в началото на 2020 г. и към 31.12.2020 г. в него са регистрирани 17 проекта с 32 активни потребители. Той предоставя достъп до хранилището GitLab (<https://git.egov.bg/>), където се съхраняват изходните кодове на проектите на администрацията. Порталът за разработчици предоставя достъп до 14 проектни хранилища в хранилището за контрол на версиите GitLab с регистрирани 63 активни потребители. В GitHub се прави автоматичен архив на съхраняваните кодове и на проекти на администрацията от предишни години.

През отчетния период са разработени, одобрени и публикувани на официалния сайт на ДАЕУ и на ЕПДЕАУ „Общи условия за използване ресурсите на портала за разработчици и експлоатация на хранилище за изходен код“ и „Правила за предоставяне на права за управление на ресурси на портал за разработчици и експлоатация на хранилище за изходен код“, които се намират на адрес: <https://dev.egov.bg/PDev/publExtList.jsf?sect=4>.

3. СПОДЕЛЕНИ РЕСУРСИ НА ЕЛЕКТРОННОТО УПРАВЛЕНИЕ

- *Центрове за данни и Държавен хибриден частен облак (ДХЧО)*

Продължава изграждането на Държавния хибриден частен облак и защитен интернет възел за публичните услуги на електронното управление, като целта е изграждането на сигурна и защитена (високоустойчива и резервирана) облачна

инфраструктура, разположена в два центъра за обработка на данни, Контролно-технически център на Електронното правителство и Център за възстановяване на данни, предоставяща инфраструктура като услуга.

В процес на изпълнение е договор с предмет „Проектиране, изграждане и пускане в експлоатация на Държавен хибриден частен облак и защитен интернет възел за публични услуги на електронното управление“. Дейността по изграждане на ДХЧО включва следните поддейности:

- Изграждане на защитен интернет възел (ЗИВ);
- Изграждане/надграждане на центрове за данни (ЦД), център за възстановяване и център за наблюдение и управление;
- Изграждане/надграждане на преносната среда.

Продължава изграждането на високоустойчива резервирана облачна инфраструктура, разположена в два центъра за данни, равностойни като инфраструктура – контролно-технически център и център за възстановяване на данни на критична информация, в случай на внезапен срив.

- *Единна електронна съобщителна мрежа (ЕЕСМ)*

През 2020 г. ДАЕУ продължава да изпълнява дейности по развитие, осигуряване и поддържане на мрежовите и информационните ресурси, в това число ЕЕСМ. Продължават дейностите по присъединяването на нови абонати, повишаване на ефективността на трафика и на електронните съобщения, обезпечаването на мрежовата и информационната сигурност. Високоскоростен, надежден и сигурен пренос на данни, глас и видео през ЕЕСМ за нуждите на държавното управление и националната сигурност се осигурява в режим 365/24/7.

Изградени са нови комуникационни услуги по заявки от държавни структури и ведомства. Увеличен е капацитетът на мрежата към определени сегменти и ведомства.

За отчетния период са сключени и са в процес на изпълнение три нови договора за доставка, монтаж, конфигуриране и въвеждане в експлоатация на комуникационно оборудване.

4. ОТВОРЕНИ И ПРОСТРАНСТВЕНИ ДАННИ

- *Отворени данни*

През 2020 г. акцент беше поставен и върху ангажиментите на ДАЕУ за изпълнение на [Директивата за отворени данни \(ЕС\) 2019/1024](#).

- Във връзка със създаването на Акт за изпълнение на общоевропейски списък с набори от данни с висока стойност (HVD) е създадено националното координационно звено в ДАЕУ и са определени национални контактни лица по сектори, които са взели участие през 2020 г. в проучването на ЕК за идентифицирането на основните данни и степента тяхната за готовност за публикуване в отворен машинночетим формат по определени критерии в списък, съгласно Приложение I от Директива (ЕС) 2019/1024 и за изготвяне на оценка на въздействието през 2021 г.

- Утвърдени и публикувани са Методически указания за дефиниране на структурата и съдържанието на наборите от данни за публикуване в Портала за отворени данни (ПОД) и тяхното актуализиране (на основание чл. 7в, т.17 от ЗЕУ)

(<https://data.egov.bg/document/view/12>) и Правила за поддържане и функциониране на портала за отворени данни в ДАЕУ (<https://data.egov.bg/document/view/13>).

- В тясно сътрудничество с Министерство на вътрешните работи и Асоциация на автомобилните производители по отношение на публикуването на данни от изключителна важност в областта на автомобилния сектор, бяха включени два нови набора от данни в предложението за Списък с набори от данни, които да бъдат публикувани в отворен машинночетим формат на Портала за отворени данни през 2020 г.

- Извършено е проучване (<https://e-gov.bg/wps/portal/agency/news/news-details/open-data-news>), насочено към отворените данни и тяхното приложение, част от проекта „Отворените данни и гражданското участие: механизми за насърчаване на взаимодействието между администрацията, гражданите и бизнеса“ на НПО Линкс.

- С Решение на Министерския съвет № 435 от 3 юли 2020 г. е одобрен за публикуване Списък с 30 нови набора от данни в отворен машинночетим формат на ПОД със срок за публикуване до 30.11.2020 г. Списъкът е създаден въз основа на проучването (<https://e-gov.bg/wps/portal/agency/home/data/opendata/opendata-activities/opendata-consult>).

- Проведена бе ежегодната обществена консултация относно изпълнението на политиката по отворени данни и за наличието на информация от общественния сектор за повторно използване. Резултатите от проучването са публикувани в ежегодния доклад за зрялост на отворените данни и на таблото с резултати на <https://www.europeandataportal.eu>.

- Извършени бяха две обучения по П-10 – „Отворени данни в управлението“ от Каталога за 2020 г. (<https://www.ipa.government.bg/bg/catalogue2020>) - обучени са 76 служители от държавната администрация.

- Организирана и проведена беше онлайн конференция „Отворен диалог за отворени данни“ (<https://data.egov.bg/news/view/44>) в партньорство с Администрацията на Министерския съвет, Комисията за защита на личните данни и Института по публична администрация, с 97 участници (17.12.2020 г).

За отчетния период, във връзка с администрирането и развитието на Портала за отворени данни, е осигурено поддържане работоспособността и оптимизиране функционалностите, ревизия и актуализация на обществено значими набори от данни; възможност за мониторинг на API ползвателите на портала и мониторинг на логови регистри; подписани са договор за консултантска помощ при поддържане на текущите функционалности и договор за извънгаранционна поддръжка на ПОД, в рамките на които е осигурено администриране и оптимизиране на базата данни, бизнес анализ и оптимизиране на инфраструктурата, администриране и оптимизиране на уеб-приложения и др.

Към 31.12.2020 г. на Портала за отворени данни са публикувани над 10 000 набора от данни от над 500 организации. В рамките на 2020 г. потребителите на Портала за отворени данни са около 250 000, а средната посещаемост на месец е около 21 000 с тенденция посещенията месечно да бъдат около и над 30 000. Съгласно използвания инструмент за анализ на статистиката на ПОД, свалените данни и документи в рамките на 2020 г. са над 28 000.

- *Пространствени данни*

За изпълнение на отговорностите по Закона за достъп до пространствена информация и като координационен и методически орган по прилагането на Директива 2007/2/ЕО за създаване на инфраструктура за пространствена информация в Европейската общност (INSPIRE) ДАЕУ през отчетния период усилията се насочиха към подобряването на инфраструктурата за пространствена информация и процесите свързани с обмен на пространствени данни. ДАЕУ изпълнява проект BG05SFOP001-1.002-0014 „Национален портал за пространствени данни (INSPIRE)“ по Оперативна програма „Добро управление“.

До изграждането на Национален портал за пространствени данни, съгласно изискванията на ЗДПД, неговите функции се изпълняват от Национален каталог за пространствени данни. В заседанието на Експертна група за поддръжка и внедряване (MIG) на Директива 2007/2/ЕО (INSPIRE) България беше отчетена на 16-то място с показатели за достъпност до пространствени данни на Националния каталог за пространствени данни, вкл. от Европейския INSPIRE геопортал. Към 31.12.2020 г. на каталога са публикувани 144 записа метаданни, вкл. за 136 масива от пространствени данни, от които за 99 функционират услуги за разглеждане и сваляне.

Във връзка с изпълнението на политиката за пространствени данни са изготвени документи и е взето участие в съгласувателни процедури и работни групи:

- Указания за наблюдение и докладване на прилагането на Директива 2007/2/ЕО (INSPIRE) на Европейския парламент и на Съвета, за осигуряване на национален механизъм за контрол на изпълнението на задълженията по Закона за достъп до пространствени данни (ЗДПД), респ. Директива 2007/2/ЕО (INSPIRE), на основание Решение (ЕС) 2019/1372 от 19 август 2019 година на Европейската комисия – утвърдени със Заповед № ДАЕУ-888/20.01.2020 г.

- Актуализация на Приложение 1 („Държатели на данни по темите от Закона за достъп до пространствени данни“) към Методическите указания за определяне на отговорностите на органите на публичната власт за прилагане на Закона за достъп до пространствени данни по отношение на създаването и достъпа до масиви от пространствени данни и услуги за такива данни (утвърдени със Заповед ДАЕУ-68/05.01.2018 г.), в резултат на проведена инвентаризацията на първичните администратори на пространствени данни в страната и поддържаните от тях масиви от пространствени данни.

- Отчет до Европейската комисия за актуалното състояние при прилагането на Директива 2007/2/ЕО (INSPIRE) – Country Fiche, който подчертава напредъка в различните области на изпълнение на INSPIRE и представя перспективи за планирани действия за по-нататъшно подобряване на изпълнението на INSPIRE.

- За целите на контрола по спазване на изискванията на Закона за достъп до пространствени данни е разработен „Контролен лист за проверка на спазването на изискванията на Закона за достъп до пространствени данни и на Методическите указания за определяне на отговорностите на органите на публичната власт за прилагане на Закона за достъп до пространствени данни по отношение на създаването и достъпа до масиви от пространствени данни и услуги за такива данни“.

5. КОНТРОЛ ВЪРХУ ДЕЙНОСТИТЕ И РАЗХОДИТЕ ЗА Е-УПРАВЛЕНИЕ И ИКТ

През 2020 г. продължиха действията по формализиране на процеса на бюджетен контрол, така че да бъдат ясно определени последователността на действията и критериите при извършването му, както и да бъде изпълнявана ясна одитна пътека при осъществяване му.

По време на процедурата по предварително съгласуване на тригодишните бюджетни прогнози в периода февруари-март 2020 г. за първи път бе осъществено направеното формално обвързване на бюджетния процес със задълженията на административните органи да въвеждат информация в Регистъра на информационните ресурси.

За отчетния период общият брой на приключените преписки за произнасяне по целесъобразност на подадената информация от административните органи във връзка с техните задължения по чл. 7г от ЗЕУ надхвърля 600.

Успешно бе завършен проект № BG05SFOP001-1.002-0010 „Разработване на публични регистри за бюджетен и проектен контрол на електронното управление и на портал за достъп до ресурси за разработка на софтуерни системи за електронно управление“ и внедрени в експлоатация, съгласно Заповед на Председателя № ДАЕУ-14797/ 15.7.2020 г., Информационна система за бюджетен контрол (ИСБК) и Регистър на проектите (РП) съответно по чл. 7г и чл. 7д от Закона за електронното управление (ЗЕУ), в резултат на което през 2020 г. бе затворен „цикъла“ на контрол по целесъобразност на разходите в рамките на бюджетния процес в областта на електронното управление и информационните и комуникационни технологии (ИКТ), чрез взаимна обвързаност между Регистъра на информационните ресурси, бюджетния контрол, проектния контрол и контрола на техническите спецификации по чл. 58б от ЗЕУ.

Внедряването на ИСБК и РП осигурява осъществяването на реален контрол по целесъобразност на разходите за е-управление и ИКТ в административните органи (АО), намалява чувствително административната тежест за субектите по ЗЕУ, когато изпълняват задълженията си във връзка с чл. 7в, т. 10, чл. 7д, ал. 3, чл. 7г и чл. 58а от ЗЕУ, и улеснява и ускорява работата на служителите в ДАЕУ, които участват в процесите по проверка на преписки по бюджетния контрол, проектни предложения или дейности и технически спецификации.

От 01.10.2020 г. тази дейност на ДАЕУ се извършва изцяло чрез ИСБК и РП. През този период (към настоящия момент) в ИСБК и РП са извършени 15 проверки на проектни предложения и дейности, 18 проверки на технически спецификации и бяха приключени 190 преписки за извършени проверки, съгласно чл. 7г ЗЕУ. Към 31.12.2020 г. в ИСБК и РП са регистрирани 1541 потребители.

Във връзка с внедряването на ИСБК и РП бяха изготвени и утвърдени със Заповед № ДАЕУ-18891/15.10.2020 г. нови „Правила за удостоверяване на съответствието на технически спецификации за провеждане на обществени поръчки за разработка, надграждане или внедряване на информационни системи, вкл. интернет страници, мобилни приложения, софтуерни компоненти или електронни услуги“ със съответното приложение към тях, чрез които е регламентирана дейността по удостоверяване на съответствие на технически задания/спецификации с изискванията на чл. 58а от ЗЕУ. Разработени и утвърдени бяха и актуализирани правила, вътрешна процедура и контролни листове за извършване на проверки по чл. 7в, т. 10 от ЗЕУ и нови Задължителни разпореждания за предварително съгласуване на разходите на

административните органи в областта на електронното управление и използваните от тях информационни и комуникационни технологии в рамките на бюджетния процес.

В рамките на проект № BG05SFOP001-1.002-0010, беше разработен и внедрен в експлоатация и Портал за разработчици, съдържащ Регистър на софтуерните системи, разработени за целите на електронното управление (<https://dev.egov.bg/>). Чрез Портала вече се предоставя и нова електронна услуга на ДАЕУ, вписана в ИИСДА, която осигурява изтегляне на изходен код с удостоверителен документ, подписан електронно от ДАЕУ. Услугата се предлага на лица, които са администратори на организации, възложители или разработчици на софтуерни продукти.

6. АДМИНИСТРАТИВНО-НАКАЗАТЕЛНА ДЕЙНОСТ

През отчетния период, от служители на ГД КАНДЕ са извършени 121 планови проверки на централни, областни и общински администрации, съгласно утвърдената Програма за извършване на проверки по спазване на изискванията на ЗЕУ, Закона за киберсигурност (ЗКС) и Закона за достъп до обществена информация (ЗДОИ) за 2020 г., от които 8 проверки в централни администрации са по ЗКС и ЗЕУ. Освен плановите проверки са извършени 7 извънпланови проверки, по подадени сигнали от граждани и организации. От всички извършени проверки 103 са относно спазване на изискванията на ЗЕУ и НОИИСРЕАУ и 18 - относно спазване на изискванията на ЗКС и НМИМИС. В резултат на направените констатации са съставени, съответно 81 броя протоколи с дадени задължителни предписания и срок за изпълнението им, за спазване на изискванията на ЗЕУ, 35 броя констативни протоколи за липса на нарушение по ЗЕУ, 18 броя доклади с препоръки по ЗКС и НМИМИС, 73 бр. констативни протоколи от извършени последващи проверки за изпълнението на дадени задължителни предписания, 4 бр. актове за установяване на административни нарушения и са издадени две наказателни постановления, като едно от тях е влязло в сила и е изпратена покана за доброволно изпълнение, а другото се обжалва.

От анализа на извършените проверки се прави заключението, че общо всички констатирани нарушения по ЗЕУ и ЗКС, и подзаконовите нормативни актове по прилагането им, са 493.

7. СЪТРУДНИЧЕСТВО И ПОДКРЕПА

ДАЕУ оказва ефективно съдействие и методическа помощ на всички администрации и заинтересовани лица по редица специфики на електронното управление, вкл. нормативната рамка и нейното прилагане. За да отговори на очакванията на администрациите за експертна подкрепа, Агенцията разработи и публикува редица указания и насоки. Беше оказвана активна методическа помощ на всички заинтересовани лица при прилагане на Закон за електронното управление и НОИИСРЕАУ, вкл. организиране и участие в работни срещи, работни групи, разговори със заинтересовани лица, както с административни органи, така и с лица, осъществяващи публични функции. На проведените конференции, семинари и работни срещи с участието на различни администрации (особено с представители на Националното сдружение на общините), бяха представени възможностите за използване на функциониращите инфраструктурни модули, които ще улеснят по-бързото въвеждане на електронни услуги и реализирането на ефективен електронен документооборот. Тези процеси се отнасят и до измененията в стратегическата, и нормативната рамка.

8. УКРЕПВАНЕ НА МРЕЖОВАТА И ИНФОРМАЦИОННАТА СИГУРНОСТ

ДАЕУ положи значителни усилия за повишаване на общото ниво на мрежовата и информационна сигурност в държавната администрация. В Агенцията се изпълняват функциите на Национално единно звено за контакти, на Национален компетентен орган за административните органи на Националния екип за реагиране при инциденти с компютърната сигурност и на секторен екип за реагиране при инциденти с компютърната сигурност за административните органи по смисъла на Закона за киберсигурност. Непрекъснат е процесът по координиране на политиките за мрежова и информационна сигурност, като на сайта на CERT България регулярно се издават методически указания, съвети, препоръки и предупреждения. На сайта на агенцията са публикувани контактните точки за подаване на сигнали за инциденти в информационната сигурност и са разработени, и утвърдени процедури за действия при управление на инциденти, при управление на уязвимости/артефакти. Основна цел е повишеното доверие на конституентите, доставчиците на достъп до интернет и крайните потребители.

През отчетния период:

- Продължава наблюдението на web сайтовете на ключови държавни администрации; установени са контакти и процедури за взаимодействие с международни организации и Мрежата от CSIRTs, за оказване на помощ в случаи на необходимост;
- Организирано е постоянно наблюдение и реакции при инцидентите. За периода са регистрирани и разрешени 2087 инцидента;
- Изработен бе механизъм и методиката за сканиране за уязвимости и оценка на сигурността на web сайтове, предоставящи електронни услуги;
- Извършени бяха 18 сканирания за уязвимости в web сайтове и сървъри с публични IP адреси, анализ на резултатите;
- Изготвени са 18 доклада с констатирани уязвимости в web сайтове и сървъри с публични IP адреси и препоръки за отстраняването им;
- Участие в 2 международни киберучения;
- Проведен бе тест на стандартните оперативни процедури по линия на CSIRT Network, където CERT BG е член.
- Участие в подготовка на симулирано „учение“ от типа “Cyber Shockwave“ - Embargo, организирано с помощта на експерти от NCSC (National Cyber Security Center, UK), на консултанти и инструктори от Обединеното Кралство, на ESI CEE (European Software Institute Center Eastern Europe), CyResLab (Cyber Resilience Lab) и основните партньори на проекта. Целта е да бъдат тествани и симулирани технически и организационни методи и средства за справяне с ескалираща киберситуация, процедурите (доколкото има установени и внедрени такива) и взаимодействието между бизнес и правителствени организации и институции, отговорни за киберсигурността, но и за съответните сектори/подсектори. Сценарият се базира на известни към момента слабости и/или уязвимости от техническо и организационно естество, но комбинирани с неочаквани средства за въздействие и вектори на атака, кампании и възможен илюстриран комплексен каскаден ефект с киберфизическо проявление (кинетичен ефект).
- Участие в изготвянето на „Оценка на заплахите от организирана престъпност в България“, към Центъра за изследване на демокрацията;

- Изготвени и изпратени са специални Указания за повишаване нивото на МИС при работа отдалечено с създалата се епидемиологична обстановка;
- Осъществена е поддръжка на регистър на Операторите на съществени услуги по чл. 6 от Закона за киберсигурност;
- Осъществена е кореспонденция с Националните компетентни органи по киберсигурност на България и други държави от Европейския съюз;
- Поддържа се списък на извършените оценки за мрежова и информационна сигурност, съгласно изискванията на Методика и правила за извършване на оценка за съответствие с мерките за мрежова и информационна сигурност, определени с Наредбата за минималните изисквания за мрежова и информационна сигурност (НМИМИС);
- Участие в 4 бр. уебинари, организирани от ЕК, във връзка с предстоящите промени в Директива (ЕС) 2016/1148 на Европейския парламент и на Съвета от 6 юли 2016 година относно мерки за високо общо ниво на сигурност на мрежите и информационните системи в Съюза;
- Попълнени са анкети на ЕК, във връзка с промените на Директива (ЕС) 2016/1148 за МИС от името на Национален компетентен орган, Национално единно звено за контакт, Национален екип за реакция при инциденти в компютърната сигурност и ДАЕУ – 10 бр.
- Организирани и проведени са обучения:
  - обучение на операторите на съществени услуги по изискванията на Закона за киберсигурност, НМИМИС и Методика и правила за извършване на оценка за съответствие с мерките за мрежова и информационна сигурност, определени с Наредбата за минималните изисквания за мрежова и информационна сигурност по чл. 12, т. 7 от Закона за киберсигурност и др. нормативни документи: - 2 броя обучения, обучени общо 125 души;
  - обучение на тема „Структуриране на капацитета на общинските администрации“ за общини Тетевен (присъствено) и онлайн за общини Велико Търново, Шумен, Стара Загора;
  - технически обучения на служителите на ДМИС, в изпълнение на договор с фирма АМАТАС – 7 броя.
- Докладите, относно вида и броя на сигнали, обработени от CERT България за нарушения в и от Българското Интернет пространство, се изготвят ежедневно и се докладват на ръководството на ДАЕУ и до членовете на Съвета по интеграция. Справките се изпращат при поискване и до други заинтересовани.
- Изготвяне на ежемесечни информационни бюлетини за възможни заплахи, възникващи инциденти и добри практики в информационната сигурност, които се изпращат всеки месец до всички служители по мрежова и информационна сигурност на конституентите на CERT България и заинтересовани организации
- Предупреждения за актуализация на уязвими продукти редовно се публикуват на портала на CERT България. През 2020 г. са публикувани 19 бр. новини и 177 бр. предупреждения.

9. ОТЧЕТ И ГОДИШЕН ПЛАН ЗА РАЗВИТИЕТО И ОБНОВЯВАНЕТО НА ИНФОРМАЦИОННИТЕ РЕСУРСИ В АДМИНИСТРАЦИЯТА

Държавната агенция „Електронно управление“ изготви и публикува Отчет за състоянието и Годишен план за развитието и обновяването на информационните ресурси в администрацията. Документът очертава не само моментното състояние, но и тенденциите в развитието на информационните ресурси в държавната администрация.

Отчетът и Планът включват информация за текущото състояние и планирано развитие и обновяване на информационните ресурси. В това число влизат наличните и планирани хардуер, софтуер, мрежово оборудване, информационни системи в администрациите, състояние и надграждане на регистрите, предприеманите и планирани действия по отношение на електронни административни услуги, степента на използване на различните средства за електронна идентификация и други. Документът очертава и основните предизвикателства в областта на е-управлението в краткосрочен и в средносрочен план. Документът е публикуван на интернет страницата на ДАЕУ на адрес: <https://e-gov.bg/wps/portal/agency/about-us/open-management>.

10. МЕЖДУНАРОДНА ДЕЙНОСТ

Международната дейност на Държавна агенция „Електронно управление“ е насочена главно към изпълнението на европейската политика за развитие на електронното управление и Единния цифров пазар. Агенцията осъществява сътрудничество и взаимодействие по въпросите на електронното управление в РБългария с компетентните органи на държавите членки на ЕС, с европейските институции и с други международни организации. Експерти от ДАЕУ активно участват в работата на групи и комитети на ЕК и Съвета на ЕС в областта на: електронното управление; електронната идентификация и удостоверителните услуги; мрежовата и информационна сигурност; оперативна съвместимост; отворени данни, инфраструктура за пространствени данни; обмен на информация между компетентните органи във връзка с правилното функциониране на Единния цифров пазар; организацията по изграждането на Единен цифров портал за предоставяне на информация и услуги, както и за функционирането на Информационната система за вътрешния пазар. Координацията във връзка с ежегодната кампания, свързана с европейския месец на киберсигурността също попада в обхвата на международната дейност.

През 2020 г. ДАЕУ осъществи и участва в редица международни дейности, и инициативи, като част от тях бяха:

- Участие в среща на Globethics.net, Женева, Швейцария, съвместно с вицепремиер Марияна Николова, посветена на етиката във формирането на политиката, с акцент върху електронното управление, киберсигурност и киберетика;
- Участие в Мюнхенска конференция по киберсигурност (MCSC) и Среща на директорите по киберсигурност, 13 февруари 2020 г., Германия;
- Участие в работата по процесите за приемане на нови правни инструменти в областта на киберсигурността към ООН (Първи и Трети комитет на ООН);
- Адаптация на материали от Европол (Европейска полицейска служба) и провеждане на кампания съвместно със Столична община за отговорно поведение и превенция в онлайн среда във връзка с глобалната пандемия от Covid-19;

- Участие в изработването на позиция на страната във връзка с работата и провеждането на Втора сесия на Групата с открит състав по развитието в областта на информацията и телекомуникациите в контекста на международната сигурност (10-14 февруари 2020 г.);
- Участие в изработването на Проект на рамкова позиция относно Предложението за Регламент на ЕП и на Съвета за Акта за управление на данните;
- Участие в изработването на Проект на Заключения на Съвета на Европа „Цифровизацията в полза на околната среда“, раздел „A European data space for the European Green Deal“;
- Цялостна координация с МТИТС във връзка със съвместно домакинство на Регионален форум за Европа по киберсигурност и защита на децата в интернет-пространството, организиран от Международния съюз по далекосъобщения – 27-28 февруари 2020 г;
- Участие в събитието Joint Online Event on the Web Accessibility Directive, организирано от ЕК и Европейския форум за хората с увреждания, където представи основните предизвикателства за страната ни в процеса на въвеждане на изискванията на директивата относно уеб достъпността.
- Провеждане на поредица от срещи по темата за избор на седалище на Европейския център за промишлени, технологични и изследователски експертни познания в областта на киберсигурността: със зам.-ръководителя на мисията на Кралство Испания в РБ - г-н Емилио Рамос Хара, на 30 юли 2020 г., с посланика на Република Литва за Румъния и България, на 9 септември 2020 г., с полския и белгийския посланици, като на 9 декември 2020 г. бе избрана за седалище на Центъра столицата на Румъния - Букурещ, която бе и кандидатурата, подкрепена на първо място от Р България;
- 17-та сесия на Смесената българо-китайска междуправителствена комисия за икономическо сътрудничество, 16-17 януари 2020 г., в гр. Пекин, Китай;
- Провеждане на среща с посланика на САЩ в РБ Н. Пр. г-жа Херо Мустафа по темите за 5G на 5 август 2020 г.;
- Активна междуведомствена и международна координация относно виртуалното подписване (8 декември 2020 г.) на „Берлинска декларация за цифрово общество и цифрово управление, базирано на ценности“;
- Активна междуведомствена и международна координация в съответните работни формати към Европейската комисия относно приемането на първата европейска сертификационна схема за киберсигурност, както и Работна програма с приоритетни направления за сертификационни схеми в ЕС (Union Rolling Work Program);
- Организиране, съвместно с Британското посолство в София на обучителни програми „Introduction to Digital & Agile in Government“ (IDAG) за експерти от ДАЕУ, както и „Digital Leadership“ за служители, вземащи ръководни позиции в ДАЕУ;
- Координация по позиции на ДАЕУ в СЕВ и РГ 17 по европейски законодателни досиета: Digital Services Act, Digital Markets Act, МИС 2.0., Акта за управление на данни, Акт за киберсигурност; Регламента за киберсигурността на финансовите институции, Европейски кибер център и Мрежа от национални координационни кибер центрове, Програма за Цифрова Европа и др.;

- Координация във връзка с инициатива на Съвета на Европа и евентуално участие на ДАЕУ в проект: Global Citizens' Dialogue: We, the Internet”;
- Участие в „ITU Regional Cybersecurity Forum“ - двудневна конференция, организирана съвместно от Международния съюз по далекосъобщения (ITU), Министерството на транспорта, информационните технологии и съобщенията и ДАЕУ;

11. АДМИНИСТРАТИВНИ ДЕЙНОСТИ

В Държавна агенция „Електронно управление“ се осъществяват регулярни дейности за подпомагане постигането на стратегическите цели и нормалното функциониране на администрацията; обезпечаване и повишаване ефективността на работните процеси; оптимално използване на ресурсите; осигуряване в правно-нормативната дейност, адекватна и ефективна система за финансово управление и контрол.

Осигурено е прогнозиране, планиране и организиране на процедури за обществени поръчки и съблюдаване законосъобразността на провежданите процедури. Предоставено е качествено административно обслужване на физически и юридически лица, и документооборот. Създадени са условия за ефективно организиране и осъществяване на финансовата дейност, управление на собствеността, контрола, управлението на човешките ресурси.

Услугите, които се предоставят в областта на административните дейности, имат за цел подпомагане на ефективното осъществяване на дейностите на служителите на Агенцията при предоставянето на продукти/услуги за публичния сектор в необходимото количество, качество и в срок.

През 2020 г. е постигнато следното:

- Съобразно сложната конкурентна и дефицитна картина на кадри с определен профил в страната, се положиха изключителни усилия по укрепване на административния капацитет и привличане на висококвалифицирани служители чрез провеждане на конкурси и мобилности по реда на Закона за държавния служител – общо 36 на брой;
- Предвид обявената последователно извънредна и епидемиологична обстановка в страната, се положиха допълнителни усилия за планиране и организиране главно на дистанционни обучения на служителите в Агенцията с цел осигуряване на кариерното им развитие и по-висока ефективност;
- Предприети са всички необходими действия по осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд съгласно нормативните документи и с оглед обявеното извънредно положение в страната и продължаващата епидемиологична обстановка; извършват се допълнителни ежеседмични инструктажи на всички служители и се заостря вниманието към постоянното спазване и поддържане на високи хигиенни изисквания;
- Предприети са всички необходими действия по осигуряване на Агенцията в правно-нормативно отношение, организиране и осъществяване процесуалното представителство и правната защита на агенцията пред всички съдебни инстанции по дела. Изготвят се правни становища по прилагането на законовите и подзаконовите нормативни актове, осигурява се законосъобразното издаване на индивидуалните административни актове на председателя на агенцията, активно се взема участие в

изготвянето на отговори и становища по запитвания, молби, жалби, предложения и други от физически и юридически лица, свързани с функциите и дейността на агенцията.

- В съответствие с действащото законодателство и утвърдените Вътрешни правила за управление на цикъла на обществените поръчки е обобщена информацията за потребностите на звената от извършване на услуги, доставки и строителство. Изготвен е график за възлагане на обществените поръчки в ДАЕУ през 2020 г. През 2020 г. са проведени общо 49 обществени поръчки.

- В резултат на проведените обществени поръчки са сключени 52 договора за обществени поръчки и 22 допълнителни споразумения към договори за обществени поръчки.

- Изготвени са становища до Комисията за защита на конкуренцията и жалби до ВАС и Административен съд София-град във връзка с производства по обжалване на процедурите за възлагане на обществени поръчки и актовете за налагане на финансови корекции на ДАЕУ. Осъществено е процесуално представителство по всички дела, свързани с обжалване на обществени поръчки и налагане на финансови корекции.

- Финансово-счетоводната дейност през отчетния период е насочена към постигане на ефективен процес на управление на бюджетните средства, като е спазена финансовата дисциплина и вътрешно нормативните документи. Осигурена е необходимата информация за законосъобразно и целесъобразно използване на финансовите ресурси. Осигурено е спазването на сроковете по бюджетната процедура и отчитането на бюджетните средства, както и достоверността на плановата и отчетна информация.

/п/

Атанас Темелков

Председател на Държавна агенция

„Електронно управление”